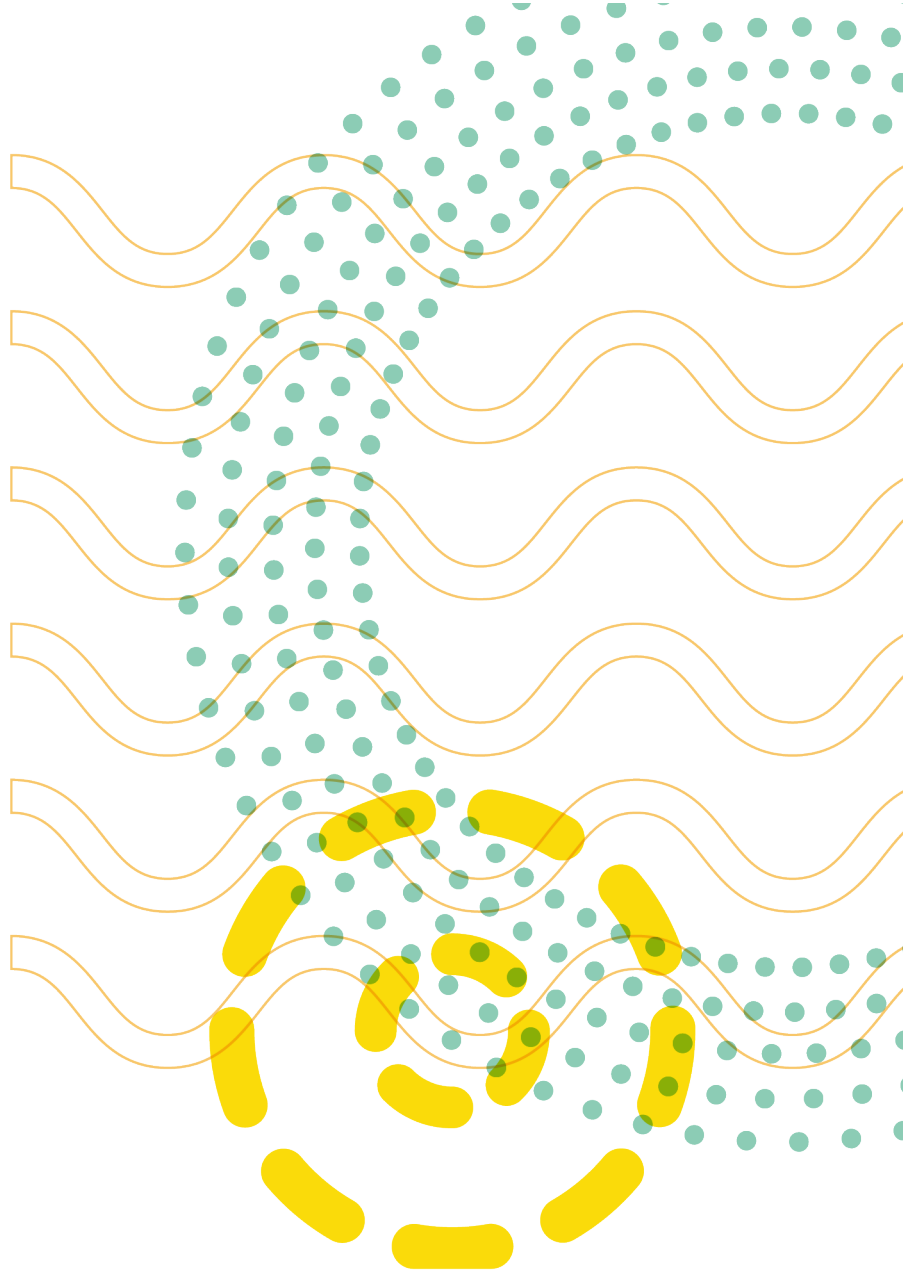
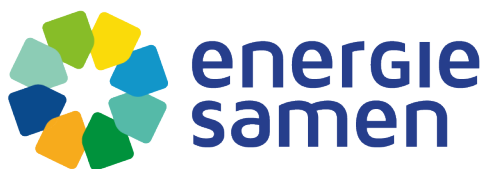
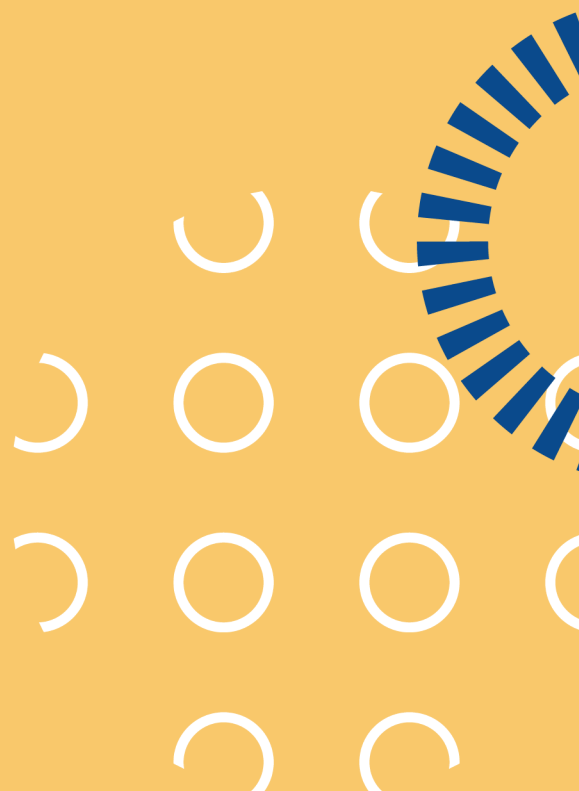

Energie Samen jaarverslag 2020

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1. Inleiding	4
1.1. Doel en werkwijze	4
2. Onze activiteiten in 2020	5
2.1. Belangenbehartiging	5
2.2. Toegang tot financiering	6
2.3. Onze diensten	7
2.4. Kennis delen en verspreiden	8
2.5. Projecten 2020	10
2.6. Communicatie en media	12
3. Coöperatie Energie Samen UA	14
3.1. Ontstaan van Energie Samen	14
3.2. De organisatie Energie Samen	15
3.3. Groei van de coöperatieve beweging en Energie Samen	15
3.4. Bestuursvergaderingen	16
3.5. Werkgroepen met leden	16
4. Bedrijfsbureau Energie Samen	17
4.1. Relatie met onze leden en regionale koepels	17
4.2. Team Bedrijfsbureau Energie Samen	17
4.3. Samenwerkingspartners	18
4.4. Nieuwe samenwerkingspartners	18
Financieel jaarverslag 2020	19
5. Financiële Resultaten	20
6. Financiële positie	21

Voorwoord

2020 was een jaar van weinig ontmoetingen, terwijl die ontmoetingen in ons netwerk zo'n belangrijk kenmerk is van zowel onze manier van werken, als die van onze achterban. Maar ondanks dat de coronapandemie ons allemaal noopte om vrijwel alles online, vanuit onze thuiswerkplekken te regelen, was het jaar 2020 een jaar van grote stappen voor Energie Samen, de landelijke koepelcoöperatie en belangenorganisatie van de coöperatieve duurzame energiebeweging.

We begonnen het jaar goed met de lancering van onze nieuwe, herkenbare, sterke visuele identiteit en een nieuwe overzichtelijke website waarop al onze informatie, activiteiten en diensten goed zichtbaar en vindbaar zijn.

Een bijzondere gebeurtenis was de toetreding van de coöperatie Particuliere Windexploitanten (PAWEX). Hiermee zijn alle agrariërs die wind- en/of zonprojecten hebben of nastreven direct of indirect (via coöperatie Windunie) lid van Energie Samen. De integratie binnen Energie Samen is inmiddels grotendeels gereed.

Verder noem ik het Ontwikkelfonds voor Energiecoöperaties, dat in 2020 zodanig verder is gebracht dat vanaf 2021 de eerste coöperaties aanvragen kunnen indienen voor financiering van hun projecten.

Ook hebben we voor beleidsmakers en bestuurders van RES-regio's in vrijwel het hele land masterclasses gegeven. Nu kan 50% lokaal eigendom, zoals wij dat hebben ingebracht in het Klimaatakkoord, daadwerkelijk geborgd worden in lokaal en regionaal beleid.

Met ons belangenbehartigingswerk in 2020 hebben we ervoor gezorgd dat de Postcoderoosregeling in 2021 vervangen is door de zeer werkbare Subsidieregeling Duurzame Energieopwekking (SCE). Hiermee kunnen duurzame lokale initiatieven in het hele land collectieve zonnedaken, waar iedereen aan mee kan doen, blijven realiseren.

Na een jaar van verdere professionalisering en uitbreiding van ons Bedrijfsbureau-Energie-Samen-team kunnen we nu stellig zeggen dat we een stevige organisatie hebben staan. Deze organisatie helpt onze achterban van duurzame energiecollectieven van burgers, boeren en/of lokale bedrijven serieuze stappen verder met hun duurzame projecten; of dat nu zonnedaken zijn, zonnevelden, windmolens, waterkrachtcentrales, duurzame warmteoplossingen voor wijken en dorpen of duurzame mobiliteit; wij staan klaar voor alle collectieve duurzame lokale initiatieven in Nederland.

Met in 2021 meer nieuwe fondsen voor energiecoöperaties, en Energie Samen Flex als nieuwe loot aan Energie Samen boom, werken wij stevig door onder het motto 'projecten van energiecoöperaties slagen omdat er via de landelijke koepelcoöperatie Energie Samen voldoende kennis en kapitaal beschikbaar is'.

Felix Olthuis, voorzitter Energie Samen, mei 2021

Energie Samen

Wij zijn ervan overtuigd dat de energietransitie slaagt als burgers goed mee kunnen doen. Energie Samen is de landelijke koepelcoöperatie en belangenorganisatie van energiecoöperaties en -verenigingen van burgers, boeren en/of lokale bedrijven voor duurzame energie opwekking, warmte en mobiliteit. Samen met duurzame burgerinitiatieven uit steden, dorpen en wijken, van vrienden en van burens, steken wij de handen uit de mouwen voor meer en sterkere (lokale) duurzame energie-, warmte- en besparingsprojecten, en burgerinitiatieven voor flexibele energie en duurzame mobiliteit! Samen zorgen we ervoor dat iedereen kan meewerken aan en profiteren van een eerlijke, toekomstbestendige, schone en betaalbare energievoorziening voor ons allemaal.

1.1. Doel en werkwijze

Ons doel is het versterken van de coöperatieve duurzame energiebeweging in Nederland. Wij werken daaraan door zoveel mogelijk drempels voor collectieve duurzame energie-initiatieven weg te halen en goede voorwaarden voor hen te scheppen waardoor zij aan de slag kunnen met hun projecten.

Wat doen we

- Belangen behartigen
- Diensten en advies leveren
- Toegang tot financiering mogelijk maken
- Kennis ontwikkelen en delen
- Relevante ontwikkelingen (zoals flexibiliteit en duurzame mobiliteit) oppakken

Hoe zien wij onze organisatie op weg naar de toekomst?

- Energie Samen wordt een klein landelijk bureau dat haar leden ondersteunt als netwerkorganisatie die verbindt en faciliteert
- De ontwikkeling van projecten wordt zoveel mogelijk vanuit de regio uitgevoerd; ondersteund door regionale koepelcoöperaties. Waar nodig ondersteunen wij vanuit ons landelijke bedrijfsbureau
- Energie Samen biedt specialistische kennis: lobby, fondsmanagement, specifieke experts voor advies aan coöperaties in heel Nederland
- Energie Samen is het kennisinstituut van burgerinitiatieven in de energietransitie
- Goede relatie met regio's en eigen leden: dienstbaar.

De zeven coöperatieve principes

Energie Samen werkt vanuit de zeven coöperatieve principes, dit verwachten wij ook van onze leden:

1. open en vrijwillig lidmaatschap,
2. democratische controle door de leden,
3. economische participatie door de leden,
4. autonomie en onafhankelijkheid,
5. onderwijs, vorming en informatieverstrekking,
6. samenwerking tussen coöperaties,
7. betrokkenheid van de gemeenschap

2. Onze activiteiten in 2020

2.1. Belangenbehartiging

Energie Samen behartigt de belangen van energiecoöperaties en andere duurzame energiecollectieven bij overheden, toezichthouders en netbeheerders.

Energie Samen vertegenwoordigt direct of indirect het grootste deel van de coöperatieve opwek en collectieve initiatieven voor duurzame warmte in Nederland. Samen staan we sterker; door onze grote achterban hebben we een stevig netwerk kunnen opbouwen, zowel bij de ministeries als in de Tweede Kamer. Doordat lokale energiecoöperaties hun krachten gebundeld hebben via Energie Samen als landelijke koepel hebben zij de tijd en ruimte om zich bezig te houden met hun kerntaak: de energietransitie op lokaal niveau.

Onze reacties op consultaties

SCE

In 2020 werd de opvolger van de Postcoderoosregeling, de nieuwe Subsidieregeling Coöperatieve Energieopwekking (SCE), voorbereid. Als lid van de expertgroep hebben wij diverse punten ingebracht ter verbetering van deze nieuwe regeling. Een voorbeeld hiervan is het ophogen van de maximum projectgrootte. Voor deze nieuwe regeling kwam het PBL met een advies voor de tarieven. Deze tarieven waren in eerste instantie te laag. Met goede onderbouwde argumenten vanuit de expertgroep hebben we bereikt dat er een werkbaar tarief werd opgenomen in het finale advies.

Warmtewet

In december schreven we een reactie van 51 pagina's naar aanleiding van de consultatie op de conceptwarmtewet. We hebben onder andere het warmteschap (zie ook p. 11) geïntroduceerd en veel suggesties gedaan om de positie van bewoners in de nieuwe wet te versterken.

Energiewet 1.0

In 2020 hebben we veel aandacht besteed aan de lobby voor de Energiewet, die toen in de maak was. Onze lobby was gericht op het behartigen van onze belangen rond aansluiten, transporteren en congestiemanagement. Daarvoor hebben we intensieve gesprekken gevoerd met ambtenaren van EZK en met netbeheerders. Inzet was om gezamenlijk te bepalen waarover consensus bestond en waarover niet, en te pogen om langdurige juridische schermutselingen te voorkomen. De eerste resultaten zagen we terug in de concepttekst van de Energiewet zoals die in december werd gepubliceerd. Waar in de oorspronkelijke teksten sprake was dat netbeheerders aansluitingen mochten "weigeren", was dat op ons aandringen gewijzigd naar "uitstellen".

In februari 2021 hebben we een uitgebreide reactie geschreven naar aanleiding van de consultatie op deze nieuwe wet. Belangrijk onderdeel van onze reactie was het versterken van de positie van actieve consumenten en energiegemeenschappen in de wet.

Netinfrastructuur en -regulering

De belangenbehartiging op het gebied van netaansluitingen en lokale netcongestie wordt uitgevoerd door Leon Straathof. In verschillende werkgroepen zorgde hij ervoor dat er goede afspraken werden gemaakt tussen netbeheerders, producenten en energiecoöperaties. Vorig jaar heeft hij meegewerkt aan het convenant met de netbeheerders. Hierin wordt onder meer afgesproken dat zoninstallaties voortaan worden aangesloten op 70% van hun paneelvermogen. Dit betekent dat minder netcapaciteit nodig is om projecten aan te kunnen sluiten, waardoor er meer initiatieven kunnen worden gerealiseerd. Dit jaar heeft hij gezorgd voor een modelovereenkomst voor cable pooling; dit is beschikbaar voor alle leden van Energie Samen die een aansluiting willen delen met een andere partij.

Verenigingen voor belangenbehartiging

Als Energie Samen zijn we lid van verschillende belangenbehartigingsverenigingen waarmee we een overlappend belang hebben. Op deze manier kunnen we zelf richten op ons specifieke niche terwijl we goed betrokken zijn via deze verenigingen op het bredere belang.

Lidmaatschap van verenigingen voor belangenbehartiging

- REScoop.eu (coöperatie van Europese duurzame energiecoöperaties)

- NCR (Nationale Coöperatie Raad)
- NVDE (Nederlandse Vereniging Duurzame Energie)
- NWEA (Nederlandse Windenergie Associatie)
- LEO (Lerend platform Energie en Omgeving)

Tafels en werkgroepen

- Uitvoeringsoverleg Elektriciteitstafel Klimaatakkoord
 - SDE en maatschappelijke kosten
 - 50% lokaal eigendom
- Programmaraad NPRES
- Werkgroep Participatieprincipes Gebouwde Omgeving

2.2. Toegang tot financiering

Na jaren van voorbereiding konden we in 2020 aan de slag om het Ontwikkelfonds voor energiecoöperaties daadwerkelijk startklaar te maken. Via het Ontwikkelfonds is 15 miljoen euro beschikbaar voor lokale energiecoöperaties om de risicovolle voorfase van hun zonne- en windprojecten zonder financieel risico te kunnen financieren. Dit fonds komt in de loop van 2021 open voor aanvragen van coöperaties uit de deelnemende provincies: Zuid-Holland, Utrecht, Limburg en Drenthe. We gaan er van uit dat meer provincies zich in de loop van de tijd zullen aansluiten.

In 2020 hebben we in overleg met banken en beleggingsfondsen gewerkt aan een financieringsmogelijkheden voor projecten van lokale coöperaties die de ontwikkelfase voorbij zijn. Het gaat om fondsen voor zowel kleinschalige projecten als zonnedaken, als voor grootschalige projecten. De omvang hiervan kan oplopen tot meer dan 100 miljoen euro. Het gaat om de volgende drie fondsen: Eigen Vermogen Fonds (100 miljoen) in samenwerking met Meewind (pilot start in 2021), Vreemd Vermogen Fonds (200 miljoen) in samenwerking met Rabobank, Triodos en ASN (verwacht operationeel medio 2021).

Eigen Vermogen Fonds (500 miljoen) (verwacht operationeel 2022)

Fonds voor vreemd vermogen 2021

Als het project ontwikkeld is, de vergunningen verleend en de bouw kan beginnen moet ook de financiering geregeld zijn: Eigen inleg (eigen vermogen) en financiering door de bank (vreemd vermogen). Het Vreemd Vermogen Fonds is bedoeld om via een duidelijk proces een lening af te sluiten tegen gunstige voorwaarden. Het vreemd vermogen fonds wordt nu al ondersteund door een drietal banken en we sluiten niet uit dat meerdere banken zich aansluiten.

Fondsen voor eigen vermogen

Om een duurzaam energieproject te kunnen financieren is een banklening nodig. Om die banklening te kunnen krijgen moeten ontwikkelaars, zoals energiecoöperaties, een deel van het benodigde bedrag (15-40%) zelf bij elkaar brengen. Dit gebeurt vaak via crowdfunding en/of met inleg van de leden. Mocht het niet lukken om het benodigde bedrag (op tijd) bij elkaar te krijgen, dan kan dit geleend worden via de fondsen voor eigen vermogen.

Energie Samen als fondsmanager

Voor het Ontwikkelfonds Energie Coöperaties en het Vreemd Vermogen fonds treedt Energie Samen op als fondsmanager. Dat houdt in dat wij de coöperaties op de hoogte brengen van de mogelijkheden en de voorwaarden van deze fondsen, de coöperaties vervolgens helpen bij het efficiënt organiseren van het project, het verzorgen van de voor de aanvraag noodzakelijke documenten en het indienen van de aanvraag.

2.3. Onze diensten

Met onze diensten helpen we onze leden, zowel ervaren burgercoöperaties als startende energie-initiatieven, professioneel en altijd op maat.

Econobis

Met Econobis kunnen coöperaties professioneel aan de slag met hun crowdfunding, ledenadministratie, besparingsreis van bewoners, projectadministratie en relatiebeheer.

In 2020 hebben we de 100ste coöperatie mogen verwelkomen. Bovendien is de mogelijkheid om je crowdfunding te organiseren via Econobis succesvol opgestart. Met de Econobis aanmeldstraat kunnen coöperaties hun crowdfunding op coöperatieve en betaalbare wijze organiseren. In 2020 hebben acht energiecoöperaties via de aanmeldstraat van Econobis maar liefst 8 miljoen euro opgehaald om hun duurzame projecten mee te financieren.

Verder hebben we ervoor gezorgd dat op het klantenportaal voor de bewoners meer informatie beschikbaar is gekomen. Zo kunnen nu ook jaaropgaves worden gedownload. Wij merken dat coöperaties het erg handig vinden dat hun leden hun eigen gegevens kunnen bijwerken.

Econobis organiseerde vorig jaar 13 online sessies. Tijdens deze sessie werd de werking van de tool gepresenteerd en uitgelegd. Twee sessies werden gehouden tijdens het evenement HIER opgewekt. In totaal deden zo'n 500 mensen mee.

Zon op Nederland

Zon op Nederland is onze dienst voor coöperaties met kleinschalige zonneprojecten. Vanuit onze werkwijze dat energiecoöperaties zoveel mogelijk zelfstandig aan de slag kunnen, bieden we een keuzemenu aan. Daarin kunnen initiatieven zelf aangeven welke ondersteuning zij nodig hebben voor het realiseren van hun coöperatieve zonnedak en welke onderdelen zij zelf op kunnen pakken. Zo bieden we met de Zon op Nederland-formule een dienst op maat aan voor alle energiecoöperaties, of ze nu met hun eerste zonnedak aan de slag gaan, of al verschillende projecten ontwikkeld hebben. In 2020 is het 100ste project volgens de Zon op Nederland-formule gerealiseerd.

Met de Zon op Nederland-formule verrichten wij voor 64 coöperaties en VvE's de leden- en energie-administratie en voor 55 daarvan ook de financiële administratie. Er zijn circa 110 projecten in productie.

Ruim 4.100 van de coöperatieleden kunnen de via portals Zon op Nederland en Zon op VvE gebruik maken van het ICT platform OZoN. Daarnaast kunnen energiecoöperaties ook gebruik maken van Econobis. Het streven is om te komen tot één systeem en daarom is in 2020 onderzocht of de functionaliteit van OZoN geïntegreerd kan worden in Econobis. Dit wordt in 2021 gerealiseerd.

Uitleg en uitwisseling over relevante financiële zaken doen we in het penningmeestersoverleg voor alle penningmeesters van postcoderoosprojecten. Vorig jaar hielden we er vier met elke keer zo'n 20 deelnemers.

Buurtwarmte

Met Buurtwarmte kunnen initiatieven zelf de warmtetransitie in hun wijk organiseren. Daarvoor hebben we het Buurtwarmte stappenplan opgesteld. Buurtwarmte bestaat uit een netwerk van ongeveer 30 warmte-initiatieven actief in diverse ontwikkelgroepen. We bieden trainingen, kennissessies en experts aan, waar ongeveer 150 warmte-initiatieven gebruik van maken. In 2020 hebben 160 initiatieven een start gemaakt met een warmte-initiatief in hun buurt, waarvan 41 initiatieven tot een geformaliseerde samenwerking met de gemeente zijn gekomen. We hebben 60 buurtbegeleiders opgeleid. Met onze trainingen en bijeenkomsten bereikten we vorig jaar zo'n 200 deelnemers. De buurtbegeleiderstraining is vier keer gehouden en door 60 mensen gevolgd. We hebben twee keer een buurtwerkplaats georganiseerd over 'gebruik open data' en over de concept warmtewet 2.0 met in totaal 80 deelnemers. Daarnaast hebben we een energiecafé plus terugkomdag gehouden met 40 deelnemers. Tenslotte hielden we twee 'huiskamergesprekken' op het Evenement HIER opgewekt met 20 deelnemers. We hebben een digitale toolbox ingericht voor het netwerk met alles wat er nodig is om zelf een buurtenergieplan te kunnen maken: processtappen, tools, formats en voorbeelden. De inhoud van de toolbox is afkomstig van de betrokken initiatieven. Voor de samenwerking van initiatieven en gemeenten in de warmtetransitie biedt Buurtwarmte een Community of Practice en Masterclasses aan.

Wind en Zon

Om coöperaties goed te kunnen helpen met het ontwikkelen van hun projecten leiden we coöperatieve projectleiders voor wind- en zonneprojecten op. Deze projectleiders zullen steeds meer werkzaam zijn vanuit de regionale koepelcoöperaties. De opleiding kunnen we aanbieden met ondersteuning van de provincies Utrecht, Limburg en Zuid-Holland

Vanuit de Stichting-Doen-gelden werd in 2020 projectbegeleiding voorgefinancierd voor 58 coöperatieve zonprojecten, daarvan zijn 13 afgerond. Ook werden 46 coöperatieve windprojecten voorgefinancierd.

Daarvan is er inmiddels 1 afgerond. In 2020 hebben we moeten constateren dat 25 projecten niet haalbaar zijn, deze projecten zijn dus gestaakt.

Zie verder § 2.2. Toegang tot financiering

Flexibele Energie

In het afgelopen jaar hebben wij samen met verschillende partijen hard gewerkt aan de realisatie van een batterij op coöperatie zonnepark Heeten van energiecoöperatie Endona. Onderdeel van het project was toestemming van TenneT om met die batterij vermogen aan te bieden op de onbalansmarkt (aFFR).

Hiermee wil Energie Samen de basis leggen voor een coöperatieve aggregator (BSP). Met een coöperatieve BSP kunnen onze leden in de toekomst daadwerkelijk hun businesscases versterken via flexibel inzetbaar vermogen ten

In opdracht van RVO is in samenwerking met Windunie een studie gedaan naar systeemintegratie op lokaal niveau ter voorkoming van congestie op het elektriciteitsnet. Een zestal mogelijkheden zijn verkend en in april 2021 gepresenteerd aan onze leden met een online sessie en een handreiking. De opgedane kennis uit 2020 wordt aangewend om in samenwerking met Windunie in te schrijven op een MOOI SIGOHE subsidie waarbij Energie Samen penvoerder zal zijn. De activiteiten in het kader van deze subsidie strekken zich uit over de jaren 2022 tot en met 2025.

Tot slot hebben we het Europese project FLEXCoop afgerond waarin we met diverse Europese partners hebben onderzocht op welke manier energiecoöperaties flexibiliteit in energieverbruik en opwek van de huishoudens van hun leden kunnen verzilveren.

2.4. Kennis delen en verspreiden

Het programma van 2020 bestond uit zo'n 50 webinars en kennissessies met een bereik van bijna 2000 mensen. We hebben dit jaar 25 publicaties, handreikingen en artikelen gemaakt en 4 filmpjes. Alle inhoudelijke thema's zijn aan bod gekomen.

Online sessies

- Online masterclass 'Aan de slag met 50% lokaal eigendom': 21 RES-regio's + 2 keer landelijk georganiseerd;
aantal deelnemers: 1000
- Kleinschalige sessies in opdracht van gemeenten Raalte, Duiven/Westervoort en Bronckhorst en RES-regio (Cleantech Regio) over de coöperatieve werkwijze, burgerparticipatie en lokaal eigendom.
Totaal aantal deelnemers: 100
- Drie themasessies voor de lokale vertegenwoordigers namens de coöperaties in de RES-regio's, 25 deelnemers per sessie
- Online introductie op compliance voor energiecoöperaties. 50 deelnemers
- Vier penningmeestersoverleggen. 20 deelnemers per sessie
- Vier buurtbegeleidertrainingen. 60 deelnemers
- Twee buurtwerkplaatsen. 80 deelnemers
- Energiecafé's. 40 deelnemers
- Huiskamersessies evenement HIER opgewekt. 20 deelnemers
- 13 online sessies presentatie werking Econobis. 500 deelnemers

Publicaties 2020

- Lokaal eigendom in beleid -Gemeentelijke beleidskaders voor lokaal eigendom en participatie bij zonne- en windprojecten
<http://energiesamen.nu/media/uploads/Lokaal%20eigendom%20in%20beleid%20versie%202%20-%20juni%202020.pdf>
- Artikel: participatie regelen met beleid (Siward Zomer en Albert Jansen)
<https://energiesamen.nu/verhalen/22/participatie-regelen-met-beleid>
- Q&A over afspraken participatie en lokaal eigendom in Klimaatakkoord
<https://energiesamen.nu/media/uploads/20200430-QenA-participatie-def.pdf>
- Wind- en zonneparken realiseren samen met inwoners (Natuur en Milieufederaties, Energie Samen)
http://energiesamen.nu/media/uploads/Wind-%20en%20zonneparken%20realiseren%20samen%20met%20inwoners_20200225-V02.pdf
- Hoe zit het met rechtvaardigheid in de warmtetransitie? <https://www.linkedin.com/pulse/hoe-zit-het-met-rechtvaardigheid-de-warmtetransitie-kirsten-notten/?trackingId=R%2Bi6f0qbQFaAUtfaTl6wZA%3D%3D>
- Wat als de halt in biomassa een zegen is? <https://energiepodium.nl/artikel/wat-als-de-halt-in-biomassa-een-zegen-is>
- Participatiegraad bij de warmtetransitie moet omhoog.
<https://www.energiepodium.nl/artikel/participatiegraad-bij-warmtetransitie-moet-omhoog>
- 11 artikelen met voorbeelden van wijkinitiatieven voor warmte <https://departicipatiecoalitie.nl/op-naar-150/>
- In 2020 zijn we begonnen met de publicatie Bewonersinitiatief in de warmtetransitie: de participatiecoalitie deelt 20 lessen uit de praktijk. Deze werd in 2021 gepubliceerd
<https://energiesamen.nu/media/uploads/202103%2020%20lessen%20DEF%20Bewonersinitiatief-in-de-warmtetransitie.pdf>

Filmpjes 2020

In het kader van de masterclass 50% lokaal eigendom hebben we vier filmpjes laten maken

- Socialiseren van grondvergoedingen (Andres Bauer) https://youtu.be/_MzOKCxMPmo
- Op tijd instappen bij projectontwikkeling (Gerlach Velthoven) <https://youtu.be/RnQ9Ke1vzpQ>
- Draagvlak bij coöperatief windpark Heibloem (Andres Bauer) <https://youtu.be/T-N6j2FBBuO>
- Coöperatief project als vliegwiel voor de lokale energietransitie (Gerlach Velthoven)
<https://youtu.be/5QK7LbE5M4U>

Energie Samen Academie

De ondersteuning van initiatieven en coöperaties bestaat voor een groot deel uit kennisontwikkeling en -deling. Een stevige en herkenbare kennispositie betekent meer autoriteit in de lobby en een sterkere positie van de energiecoöperaties. Voor optimale kennisdeling, organisatieopbouw en positionering, is het nodig dat de coöperatieve beweging haar eigen kennisagenda opstelt en zeggenschap heeft over wat er met de kennis gebeurt. In 2020 hebben we een start gemaakt met het opzetten van een kennisplatform: De Energie Samen Academie. Vanuit dit platform willen we als lerend netwerk kennis die binnen de coöperatieve duurzame energiebeweging aanwezig is, toegankelijk maken en verder ontwikkelen. Daarmee willen we Energie Samen positioneren als kennisinstituut op het gebied van de energietransitie vanuit de duurzame coöperatieve burgerbeweging. We zijn in 2020 de eerste verkenningen gestart om voor de Energie Samen Academie extra financiering en partners te vinden. In 2021 zal de eerste versie van de website voor de academie online komen en schalen we het programma op naar 100 tot 150 kennissessies.

Participatiecoalitie

De Participatiecoalitie is een samenwerking met NMF, HIER, Buurkracht en LSA Bewoners om (a) de RES'en te ondersteunen op het gebied van participatie, gefinancierd door BZK en EZK en (b) begeleiden van wijken die aardgasvrij willen worden.

RES'en

Wij coördineren de vertegenwoordiging van de energiecoöperaties in de RES-regio's. In vrijwel elke regio is een lokale vertegenwoordiger actief die de belangen van de coöperaties inbrengt in de RES'en. Vanuit de Participatiecoalitie organiseren we diverse online sessies om deze vertegenwoordigers te trainen en voor uitwisseling. Vanuit de Participatiecoalitie hebben we vorig jaar ook de masterclass 'Aan de slag met 50% lokaal eigendom' ontwikkeld. Deze hielden we in 21 RES-regio's. Daarnaast hebben we deze masterclass twee keer landelijk georganiseerd voor iedereen die geïnteresseerd was.

Doel van deze masterclass was uitleggen wat lokaal eigendom betekent en hoe je dit kunt inregelen binnen beleidskaders. In totaal bereikten we met deze masterclasses zo'n 1000 deelnemers, met name beleidsambtenaren, volksvertegenwoordigers en energie-initiatieven. Samen met onze handreiking 'Beleid voor lokaal eigendom' en ons artikel 'Participatie regelen met beleid' kunnen beleidsambtenaren van gemeenten en provincies aan de slag om zowel financiële participatie als participatie bij duurzame energieprojecten goed te verankeren in beleid. In het kader van de masterclass zijn ook vier filmpjes gemaakt, die samen goed zijn voor inmiddels meer dan 1000 views op Youtube.

Naar aanleiding van deze masterclass hebben drie gemeenten en een RES regio ons benaderd. We hebben opdracht gekregen voor het organiseren van verdiepende sessies over het de coöperatieve werkwijze, burgerparticipatie en lokaal eigendom. Doelgroep voor deze sessies waren burgerinitiatieven, beleidsambtenaren en volksvertegenwoordigers. Hiermee hebben wij zo'n 100 deelnemers bereikt. Exclusief voor de vertegenwoordigers namens de energiecoöperaties in de RES'en hielden we drie themasessies die door gemiddeld 25 deelnemers werden bezocht.

Aardgasvrije wijken

Met onze dienst Buurtwarmte werken we binnen de Participatiecoalitie aan aardgasvrije wijken. Wij werken aan het versterken van initiatieven die als warmteschap een wijk- of dorpsplan willen maken en daarbij zelf de warmtebron gaan exploiteren. Het doel is dat ze zelf, in samenwerking met de gemeente, een plan kunnen maken voor de warmteoplossing die past bij hun buurt. Binnen de participatiecoalitie delen we deze insteek vooral met de LSA.

We werken hierbij met een stappenplan

- 1) Het vormen van een divers buurtteam te vormen en een Plan van Aanpak maken.
- 2) het opzetten van een geformaliseerde samenwerking met de gemeente.
- 3) De derde stap is om het buurtenergieplan te maken. Als dat positief is, kan met de projectontwikkeling gestart worden.

Binnen de taken van de participatiecoalitie kunnen we initiatieven helpen tot en met stap 2, de samenwerking met de gemeente. Bij de volgende stap kunnen initiatieven begeleid worden vanuit Buurtwarmte tegen een vergoeding.

Daarnaast heeft de participatiecoalitie een uitgebreid kennisprogramma in samenwerking met het Programma Aardgasvrije wijken. Zo hebben we in 2020 3 warmtesessies met HIER georganiseerd, 3 sessies georganiseerd met de VNG over samenwerking met de gemeente, en hebben we een sessie verzorgd op het landelijke PAW congres en een sessie op het landelijke VNG congres. Ook hebben we zelf 2 buurtwerkplaatsen georganiseerd over actuele thema's. Met onze eigen sessies hadden we een bereik van 200 mensen. In de samenwerkingen binnen de participatiecoalitie hebben we met de 8 sessies zo'n 500 mensen bereikt waarvan een derde van overheden.

Zie verder onder Buurtwarmte §2.3

Positieversterking warmteschappen

Het doel van dit project is de positie van warmteschappen te versterken. In dit project hebben we met onze leden het concept warmteschap ontwikkeld en ingebracht via onze reactie op de consultatie voor de Warmtewet. Een warmteschap is een lokaal warmtebedrijf waar bewoners zelf zeggenschap over hebben. Daarnaast hebben we de samenwerking gezocht in de Warmtecoalitie en de samenwerking opgebouwd met strategische partners voor de professionalisering van de ondersteuning van warmteschappen. Dit project is gefinancierd door European Climate Fund.

Positie van Warmteschappen in warmtetransitie

Project waarin we onderzoeken op welke manier warmteschappen een positie kunnen krijgen via strategisch beleid voor warmteschappen, met BZK, EZK en VNG. Omdat 50% lokaal eigendom niet voor warmte geldt, is het warmteschap de insteek om toch lokaal eigendom te organiseren. Dit project is gefinancierd door RVO.

FC Warmte

Ontwikkelen van een businesscase en financieringsmodel voor collectieve warmtesystemen. Dit project is gefinancierd door RVO.

Ontwikkelfonds 1.0

Dit project is gestart in 2017 en gefinancierd door Stichting Doen. Het is het eerste ontwikkelfonds voor energiecoöperaties. Het is bedoeld om projecten van coöperaties voor te financieren. Alleen bij succes hoeven de deelnemers aan het fonds het geld terug te betalen.

Nieuwe projecten; voorbereid in 2020, gestart in 2021

- **Strengthening the position of energy communities in the energy transition**; gefinancierd door EU Climate fund
- **Active Communities & Energy Prosumers for the energy Transition (ACCEPT)**; gefinancierd door de Europese Commissie (Horizon 2020)
- **Verkenning Slimme Energiecombinaties in de Regio (SIRE)** gefinancierd door RVO
- **SCCALE** is een Europees project met als doel: uitbreiden van aantal energiegemeenschappen. Grunneger Power is de pilot voor warmte; gefinancierd door de Europese Commissie (Horizon 2020)
- **Deense kennis over warmtenetten importeren**; samen met de Deense beheerder van coöperatieve warmtenetten, EBO consult, werken we aan een project om de Deense kennis over warmtenetten naar Nederland te exporteren. Dit project wordt gefinancierd door de Deense ambassade.
- **Community of Practice voor projectontwikkeling in de warmtetransitie**; samen met Drift zetten we deze COP vanuit Buurtwarmte op. Het energietransitieteam van de gemeente Zwolle en de 4 sterke initiatieven doen mee. Dit project wordt gefinancierd door RVO.

2.6. Communicatie en media

Na de fusie van Econobis, REScoopNL, ODE Decentraal en PAWEX in Energie Samen en het aansluiten van de dienst Buurtwarmte en coöperatie Zon op Nederland, hadden we behoefte aan eenduidigheid in onze uitstraling. We hebben met de nieuwe organisatie Energie Samen een schat aan diensten en informatie aan te bieden aan verschillende doelgroepen, op verschillende onderwerpen en op verschillende niveaus, die we zo goed mogelijk willen presenteren.

Nieuwe visuele identiteit en website

We waren na fusie een grote, professionele organisatie geworden en daarmee wilden we ons profileren naar de buitenwereld met een nieuwe herkenbare, sterke visuele identiteit en een nieuwe overzichtelijke website. Op de site worden onze informatie, onze activiteiten en diensten goed zichtbaar en vindbaar. We hebben een huisstijl laten ontwerpen die past bij onze achterban: positief, actief en divers en die tegelijkertijd herkenbaar is voor opdrachtgevers. En waarbinnen bovendien alle afzonderlijke diensten van Energie Samen apart tot hun recht komen. Het eerste Energie Samen logo weerspiegelde de geel-groen-blauwe bol en de handjes duurzaamheid en de positieve waarde van samenwerking tussen de coöperaties en met externe partijen.

De nieuwe huisstijl heeft de cirkelvorm van de bol behouden om duurzaamheid, kringloop en samenwerking te blijven uitdragen. Met de nieuwe, vrolijke kleuren is daar positiviteit, activiteit en diversiteit aan toegevoegd. Een speciaal ontworpen vormtaal versterkt de identiteit en herkenbaarheid van de verschillende diensten. Deze vormtaal kan daarnaast gebruikt worden voor diverse uitingen van Energie Samen.

Het eerste logo van Energie Samen in 2018

De nieuwe huisstijlfamilie van Energie Samen vanaf 2020, Energie Samen Flex: 2021

De vernieuwde website is in februari 2020 gelanceerd. Een aantal subsites zijn van later datum. We hebben geen compleet overzicht van de website-bezoekersaantallen van 2020. Uit de cijfers van oktober 2021 tot en met maart 2021 blijkt dat we zo'n 3500 websitebezoekers per maand hebben.

Energie Samen Magazine

Ons ledenblad verscheen ook in 2020 twee keer in een oplage van 1500. In ons kleurrijke blad besteedden we dit jaar speciale aandacht aan de thema's 'Meer dan zon en wind' en 'Hoe schalen we op'. Sinds 2020 is ons blad voor iedereen, leden en niet-leden, ook digitaal beschikbaar.

WindNieuws

WindNieuws, ons windenergievakblad sinds 1983 heeft z'n scope verbreed naar alle technieken die nodig zijn voor de energietransitie. Het blad is getransformeerd naar Wind & Zon | Vakblad Duurzame Energie. In 2020 verschenen drie nummers van WindNieuws en twee nummers van Wind & Zon. In een oplage

van 750. In 2020 is een intensieve samenwerking opgestart met Klimaatweb.nl van Kennisinstituut Berghauser Pont. Deze samenwerking krijgt in 2021 verder vorm.

Sociale media

Het Twitteraccount van Energie Samen <https://twitter.com/EnergieSamen> is eind november 2018 gestart. Inmiddels hebben we 955 volgers. Veel social media volgers blijven nog hangen bij de Twitter accounts van REScoopNL en ODE Decentraal, respectievelijk 683 en 3164 volgers.

Onze LinkedIn bedrijfspagina <https://www.linkedin.com/company/energie-samen/> is opgericht in april 2020 en een jaar later hebben we 363 volgers. Vanaf eind 2021 krijgen we ondersteuning van een stagiair om onze impact op social media te vergroten. Sinds 2020 hebben we ook een eigen YouTube-kanaal <https://www.youtube.com/channel/UCoXjM8TagiTb6IS8VpkYzHg>.

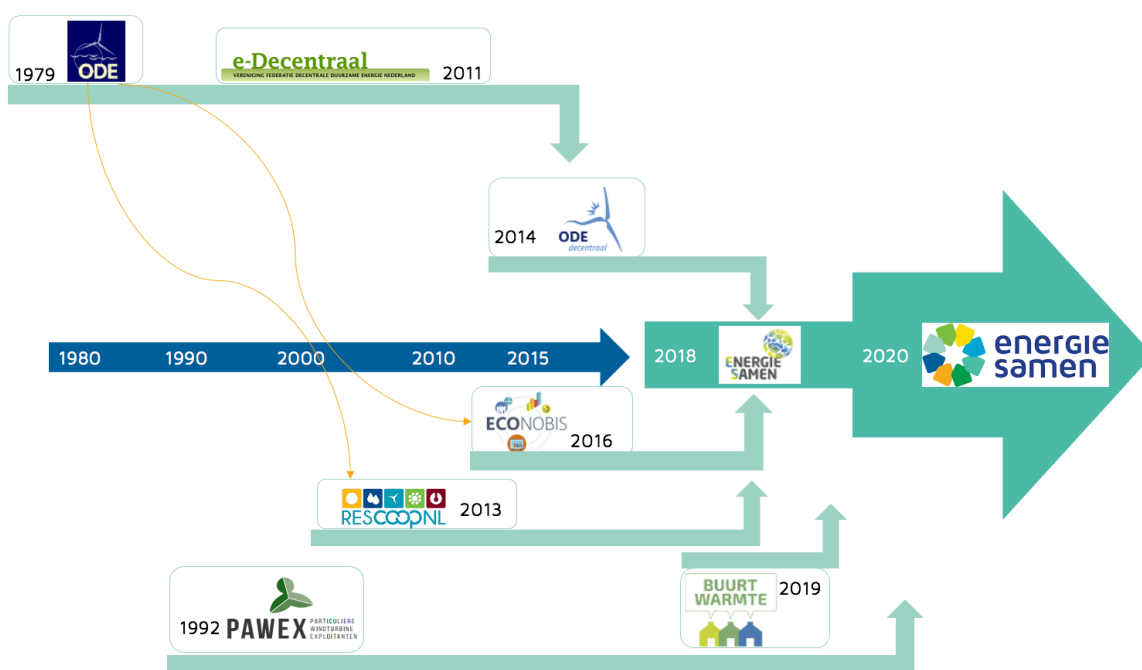
Digitale nieuwsbrieven

Onze digitale nieuwsbrief kwam vorig jaar 10 keer uit en werd gestuurd naar 2054 lezers. Deze nieuwsbrief wordt gelezen door leden, supporters en andere geïnteresseerden. 218 mensen ontvangen de nieuwsbrief van Buurtwarmte.

3. Coöperatie Energie Samen UA

3.1. Ontstaan van Energie Samen

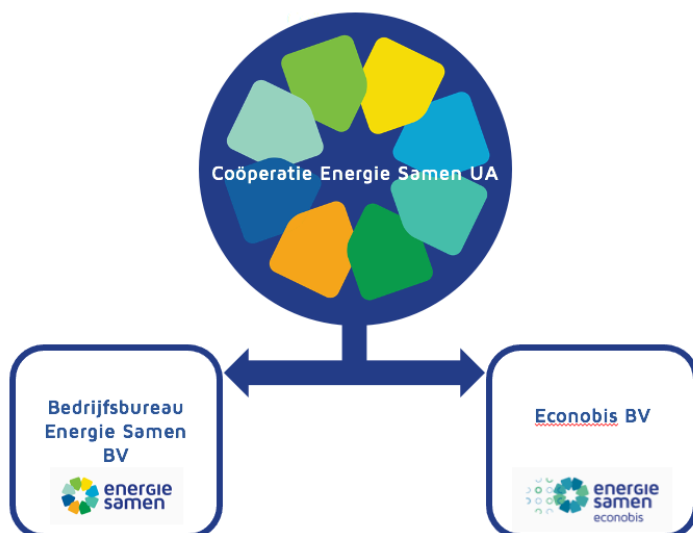
Energie Samen is opgericht in 2018. Wij zijn ontstaan uit verschillende landelijke organisaties van duurzame burgerinitiatieven die hun krachten hebben gebundeld. Op hun beurt vinden deze hun oorsprong bij windpioniers uit de jaren '80 en '90 die voor het eerst als energiecoöperaties gingen samenwerken om zelf duurzame energie te produceren. En die zich verenigden om hun belangen te kunnen behartigen.

Schema van organisaties die zijn opgegaan in Energie Samen, met hun oprichtingsjaar, en jaar waarin ze zich aansloten bij Energie samen

3.2. De organisatie Energie Samen

Energie Samen is een koepelcoöperatie en belangenorganisatie die diensten levert aan haar leden: duurzame energiecoöperaties, en -verenigingen van burgers, boeren en/of lokale ondernemers. De leden zijn ook mede-eigenaar van het coöperatieve bedrijf. Dit betekent dat leden op verschillende niveaus en in verschillende rollen invloed hebben binnen de coöperatieve organisatie.

Schematische weergave van de organisatie Energie Samen: de coöperatie Energie Samen -en daarmee alle leden samen- is eigenaar van het Bedrijfsbureau Energie Samen BV en Econobis BV

3.3. Groei van de coöperatieve beweging en Energie Samen

Begin december 2020 zijn er 623 burgerenergiecollectieven (coöperaties, stichtingen); een toename van 6% ten opzichte van 2019.

In 2020 zijn 32 nieuwe lokale energiecoöperaties opgericht; allemaal coöperatieve verenigingen. In totaal zijn er 486 lokale energiecoöperaties.

In bijna 85% van alle gemeenten een energiecoöperatie actief, waar bij elkaar 95% van de bevolking woont. (bron: LEM)

Groei aantal leden in 2020

In 2020 zijn er 46 coöperaties/verenigingen en 1 regionale koepel lid van Energie Samen geworden. Dit waren in het algemeen kleinere/startende coöperaties. Uitzonderingen hierop waren bijvoorbeeld Zonnepark Welschap Coöperatie (Eindhoven, 910 leden op het moment van aanmelden), Goed Veur Mekare (Olst, 280 leden), Zonnepark Zutphen (247 leden), Meierijstad (Schijndel, 206 leden) en Zeewolde Zon (177 leden).

Het aantal individuele supporters is dalende, tussen augustus 2020 en april 2021 met 8%. In 2020 meldden zich 28 nieuwe individuele supporters aan.

Op april 2021 bestaat het ledenbestand van Energie Samen uit:

- Landelijke koepels: 5 (Hoom, Windunie, Mobiliteit Samen, EUROSOLAR NL, OM nieuwe energie)
- (sub)regionale koepels: 11 (o.a. GrEK (Groningen), Ús Koöperaasje (Friesland), Drentse Kei, Energie Samen Gelderland, AGEM (Achterhoek, Energie Samen Rivierenland), Rijnland Energie Coöperatie, REScoop Limburg, Energie van Utrecht).
- Lokale energiecoöperaties en verenigingen: 232
- Supporters (organisaties): 38
- Supporters (personen): 535

3.4. Bestuursvergaderingen

In de verslagperiode zijn 4 Algemene Ledenvergaderingen gehouden. Belangrijke besluiten betroffen onder meer de fusie van PAWEX met Energie Samen en de presentatie van de professionalisering van het Bedrijfsbureau met de uitwerking in werkpakketten.

Op 31 december 2020 werd het bestuur gevormd door: Felix Olthuis (voorzitter), Norbert Buitter (penningmeester), Ferd Schelleman (secretaris), Andries Metz (lid), Guus Ydema (lid), Axel Posthumus (lid) en Brenda Harsveld (adviseur).

In de verslagperiode is het bestuur 7 keer bij elkaar gekomen.

3.5. Werkgroepen met leden

Als landelijke koepel willen wij optimaal gebruik maken van de expertise, ervaring en mening van onze leden, voor onze leden, op diverse thema's. Op die manier integreren we de kennis van onze leden in alles wat we doen. In 2020 zijn we hier mee begonnen en dit willen we in de toekomst verder structureren.

In 2020 waren er de volgende werkgroepen actief

- Expertgroepen: Energiewet 1.0, SCE regeling, warmtewet 2.0, flexibiliteit
- Gebruikersraden: Econobis gebruikersraad
- Penningmeestersoverleg Zon op Nederland
- Integratiewerkgroep Zon op Nederland
- Community of practices: Buurtwarmte ontwikkelgroepen voor inhoudelijke productontwikkeling, trainers & facilitators en provinciale coördinatoren.
- Werkgroep communicatie Buurtwarmte
- Thematische leerprogramma's voor kennisontwikkeling bij Buurtwarmte: warmteschappen, projectontwikkeling.
- Lokale vertegenwoordigers namens de coöperaties in de RES regio's
- Werkgroep grote energiecoöperaties
- Vanuit het ontwikkelfonds: strategische werkgroep met koepelcoöperaties en de implementatie werkgroep

4. Bedrijfsbureau Energie Samen

Het bedrijfsbureau is het uitvoerende orgaan van de coöperatie en heeft een servicecontract voor de uitvoering van de diensten met de coöperatie.

4.1. Relatie met onze leden en regionale koepels

Ons motto is dat projecten van energiecoöperaties slagen omdat er via de landelijke koepelcoöperatie Energie Samen voldoende kennis en kapitaal beschikbaar is. Als landelijke koepel werken wij vanuit het principe: wat lokaal kan doen we lokaal, wat regionaal kan doen we regionaal en wat het beste landelijk georganiseerd kan worden, doet Energie Samen.

In 2020 is dit beeld scherper geworden. In die regio's waar de coöperaties het initiatief nemen, bijvoorbeeld de regionale koepels met een uitvoeringsbureau, helpen wij ervoor te zorgen dat de uitvoering van alles wat we samen doen zo veel mogelijk op regionaal en lokaal niveau komt te liggen. Het bedrijfsbureau van Energie Samen is daarmee een faciliterende organisatie en wordt niet zelf een groot projectbureau met ontwikkelaars in dienst. Voor coöperaties in regio's waar (nog) geen regionaal projectbureau is blijven we uiteraard diensten leveren op het gebied van projectontwikkeling.

4.2. Team Bedrijfsbureau Energie Samen

In 2020 bestond het team uit 5 medewerkers met een dienstverband en 11 freelancers. Het team is inmiddels (mei 2021) als volgt uitgegroeid tot de volgende clusterorganisatie met 20 medewerkers en 4 vacatures:

Management Team

Sijtze Brandsma – Algemeen directeur Bedrijfsbureau Energie Samen; Siward Zomer – Coöperatief directeur; Geert de Blécourt – Financieel directeur; Piet-Hein Speel – Hoofd organisatieontwikkeling en HR; Annette van den Bosch – Managementassistent

Wind & Zon

Sijtze Brandsma; Siward Zomer; Cilou Bertin – Projectmanager; Taco Kuiper – Programmamanager flexibiliteit; Leon Straathof – Adviseur netinfrastructuur en -regulering; Dick van Zadelhoff – Kernteam Zon op Nederland; Menno van der Woude – Projectleider Zuid-Holland; Vacature Assistent fondsmanagement

Buurtwarmte

Gerwin Verschuur – Kernteam Buurtwarmte; Kirsten Notten – Kernteam Buurtwarmte; Vacature – Kernteam Buurtwarmte; Anneroo Troost – Training- en netwerkorganisator; Vacature – Kennisontwikkelaar

Econobis

René van Vliet – Directeur Econobis; Marco Tazelaar – Coördinator Econobis

Communicatie

Liesje Hartevelde – Coördinator communicatie; Tammo Hoeksema – Communicatie-adviseur; Jean-Pierre van Lin – Marketeer

Support

Geert de Blécourt; Bjorn Veenstra – Hoofd administratie; Jacoba Batstra – Medewerker financiële- en ledenadministratie; Vacature – Coöperatie-administrateur; Annette van den Bosch; Piet-Hein Speel

4.3. Samenwerkingspartners

Om onze projecten, diensten en belangenbehartiging stevig uit te kunnen voeren gaan we regelmatig samenwerkingsverbanden aan. In 2020 hadden we verschillende samenwerkingspartners

Rabobank

Met de Rabobank werken we samen op verschillende vlakken, data-analyses voor de sector, warmte, opzetten van een verbidingsplatform en ontwikkeling van fondsen

Alliander

Strategische samenwerking op het ontwikkelen van nieuwe coöperatieve warmteprojecten, nu samen met de Rabobank en het Klimaatverbond

De Participatiecoalitie

Met de Natuur en Milieufederaties, HIER, LSA bewoners en Buurkracht vormen we de Participatiecoalitie. Samen werken we aan gedragen RES'en en aardgasvrije wijken.

Green Deal Aquathermie

We zijn afgelopen jaar toegetreden tot deze Green Deal om alle kennis vanuit het projectbureau Aquathermie (NAT) te kunnen toepassen in onze Buurtwarmteprojecten en ook de Buurtwarmte benadering daar in te kunnen brengen in de meer dan 100 Aquathermie projecten die in Nederland lopen.

DRIFT

Met DRIFT werken we in verschillende projecten samen: gezamenlijk aanbod voor gemeenten om samen te werken met initiatieven in warmtetransitie, bij leerprogramma's en bij Europese projecten.

Voor het servicepunt Noord-Holland hebben we een masterclass Buurtwarmte gegeven (opdracht 2020, uitvoering 2021)

Klimaatverbond

4.4. Nieuwe samenwerkingspartners

- Wocozon: Met wocozon hebben we in 2021 een nieuwe coöperatie opgezet die huurders gaat betrekken bij de nieuwe SCE.
- Met Buurkracht, Ennatuurlijk en Eneco Warmte verkennen we de mogelijkheden tot en potentieel van samenwerking.

Financieel jaarverslag 2020

5. Financiële Resultaten

Resultaten Energie Samen	2021	2020	2019
<i>In duizend euro's</i>	<i>Prognose</i>	<i>Gerealiseerd</i>	<i>Gerealiseerd</i>
Contributies van leden	250	210	180
Subsidies voor lobby en kennisontwikkeling	854	705	738
Diensten aan leden	748	636	189
Fondsmanagement	712	186	-
Opbrengsten	2.564	1.737	1.107
Directe kosten	1.417	1.140	800
Personeelskosten	942	461	206
Organisatiekosten	206	163	110
Kosten	2.565	1.764	1.116
Bedrijfsresultaat	-1	-27	-9
Eenmalige kosten fusie en reorganisatie	-	-57	-
Resultaat	-1	-84	-9

Opbrengsten

De opbrengsten zijn in 2020 behoorlijk gestegen en stijgen verder door in 2021. Hiermee wordt een stabiele financiële basis gelegd onder de activiteiten van Energie Samen.

Door de verschillende fusies in 2019 en 2020 en de autonome toename in het aantal leden en supporters zijn de contributies geleidelijk aan gestegen.

De subsidies laten een lichte daling in 2020 zijn en een stijging in 2021. Dit komt doordat de subsidies op het gebied van wind en zon wat afnemen en de subsidie voor kennisontwikkeling op het terrein van de warmtetransitie en flexibiliteit juist toenemen. Van de subsidies in 2021 is ongeveer de helft bestemd voor deze onderwerpen vooral door subsidies uit Europa.

De dienstverlening aan leden zoals trainingen, projectbegeleiding, administratie en verzekeringen kent een grote stijging in 2020. In 2021 verwachten we hier ook nog een stijging.

In 2020 zijn we gestart met de voorbereidingen voor het fondsmanagement. In 2021 gaan de fondsen daadwerkelijk van start.

Kosten

De organisatiekosten bedragen jaarlijks ongeveer 8% van de opbrengsten. De rest bestaat uit directe kosten, waarvan een groot deel ingehuurd personeel betreft en personeelskosten van de mensen die in loondienst zijn. Teneinde de opgebouwde kennis zoveel mogelijk voor de organisatie en de sector beschikbaar te houden streven we ernaar deze mensen voor langere termijn aan ons te binden, bijvoorbeeld via een dienstbetrekking als beide partijen daartoe open staan.

In 2020 zijn kosten gemaakt voor de verschillende fusies en hebben enkele administratieve correcties plaatsgevonden.

6. Financiële positie

21

22

Energie Samen jaarverslag 2020

Balans Energie Samen	2021	2020	2019
<i>In duizend euro's</i>			
Vaste activa	237	171	156
Projectfinancieringen	435	354	301
Vorderingen	465	319	213
Liquide middelen	37	904	463
Activa	1.174	1.748	1.133
Eigen vermogen	170	170	1
Fondsvermogen	435	475	347
Langolopend beschikbaar	605	645	348
Vooruitontvangen opbrengsten	94	557	145
Financiering	255		
Te betalen kosten	220	546	698
Schulden	569	1.103	843
Passiva	1.174	1748	1191

De vaste activa bestaan vooral uit de software van Econobis en deelnemingen. De software wordt in vijf jaar afgeschreven.

De projectfinancieringen betreffen de leningen aan de Energiecoöperaties die gefinancierd zijn door de stortingen van Stichting Doen. Naar verwachting is in 2021 het volledige bedrag uitgeleend. De terugontvangen gelden worden weer opnieuw uitgeleend. Het fondsvermogen daalt door de kosten en de kwijtscheldingen die van dit fonds worden afgeboekt.

Het eigen vermogen is in 2020 sterk gestegen door de inbreng van de vermogens van de fuserende instellingen Organisatie voor hernieuwbare energie en Pawex.

Van de voor 2021 verwachte opbrengsten, 2,6 miljoen, is ruim 80% al gecontracteerd of vastgelegd in subsidiebeschikkingen. Hiervan is in 2020 al ruim 500k euro ontvangen. Volgens de vastgelegde betalingsschema's is de ontvangst van ruim 300k euro voorzien in 2022. De uitgaven hiervoor moeten wel in 2021 betaald worden. Daarom is in de prognose een financiering van 255k euro opgenomen. Energie samen is in overleg met haar leden om in deze financiering te voorzien, aangezien het niet zeker is dat we eind 2021 weer mogen rekenen op een vooruitbetaling van een groot deel van de opbrengsten voor 2022.

Externe financiers

Europese Unie (Horizon 2020)

Ministeries van BZK en EZK

European Climate Fund

Stichting Doen

RVO

